

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України
«Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» щодо засад
внутрішньої і зовнішньої політики у сфері утвердження української
національної та громадянської ідентичності»

1. Мета

Проєкт акта розроблено з метою визначення засад внутрішньої і зовнішньої політики у сфері сприяння утвердження української національної та громадянської ідентичності.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт акта розроблено Міністерством молоді та спорту України за власною ініціативою.

Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» визначає забезпечення проведення комплексних заходів з національно-патріотичного виховання як одну з засад внутрішньої політики в гуманітарній сфері і водночас не містить засад внутрішньої і зовнішньої політики у напрямі утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Здатність держави протистояти внутрішнім і зовнішнім безпековим загрозам спирається зокрема на сприяння утвердженню української національної та громадянської ідентичності та на три складові державної політики в цьому напрямі – національно-патріотичне виховання, військово-патріотичне виховання та громадянську освіту.

Національно-патріотичне виховання, як одна зі складових державної політики в напрямі утвердження української національної та громадянської ідентичності, спрямоване серед іншого на формування оборонної свідомості на основі суспільно-державних (національних) цінностей України. Відчуття належності громадянина до української нації як самобутньої спільноти, об'єднаної назвою, символами, історичною пам'яттю, суспільно-державними (національними) цінностями, зокрема українською мовою і народними традиціями, є передумовою до готовності особи до виконання конституційних і громадянських обов'язків.

Військово-патріотичне виховання у свою чергу спрямоване на формування у громадян України оборонної свідомості та безпосередньо готовності до національного спротиву, підвищення суспільної значущості та поваги до військової служби. Комплекс заходів, скерований на набуття громадянами необхідних компетентностей у сфері безпеки і оборони, створює передумови для готовності стати до лав Збройних Сил України та інших формувань сектору безпеки та оборони України.

Метою громадянської освіти є формування та розвиток громадянських компетентностей на основі загальнолюдських цінностей та суспільно-державних (національних) цінностей України. Наявність в особи громадянських

компетентностей сприяє відповідальному ставленню до обов'язків громадянина, зокрема до обов'язку із захисту національних інтересів, державної незалежності та територіальної цілісності України.

Таким чином, виникла необхідність внести зміни до Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» щодо утвердження української національної і громадянської ідентичності.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта пропонується внести зміни до Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», зокрема:

абзац десятий частини першої статті 3 після слів «всебічний розвиток і захист державної мови» доповнити словами «утвердження української національної та громадянської ідентичності»;

абзац двадцять перший частини першої статті 10 викласти в такій редакції: «сприяння утвердженню української національної та громадянської ідентичності, оборонної свідомості та громадянської стійкості, готовності до національного спротиву шляхом проведення заходів з національно-патріотичного виховання, військово-патріотичного виховання та громадянської освіти.»;

абзац дванадцятий частини другої статті 11 після слів «створення сприятливих умов для задоволення національно-культурних і мовних потреб» доповнити словами «формування і збереження української національної та громадянської ідентичності».

4. Правові аспекти

Акти законодавства, які містять правові підстави розроблення проєкту акта: Закони України:

«Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності»;

«Про національну безпеку України»;

постанови Кабінету Міністрів України:

від 2 липня 2014 р. №220 «Про затвердження Положення про Міністерство молоді та спорту України»;

від 18 липня 2007 р. № 950 «Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація акта не потребує фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта вноситься на громадське обговорення.

Проєкт акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тому не потребує погодження з Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій, а також наведення ступеня відображення рекомендацій, наданих зазначеним органом.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних із корупцією; створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

8. Прогноз результатів

Очікуваний результат реалізації акта – включення до переліку засад внутрішньої і зовнішньої політики сприяння утвердженню української національної та громадянської ідентичності.

Критерієм ефективності реалізації акта є утвердження української національної та громадянської ідентичності, оборонної свідомості та громадянської стійкості в громадян України та українців, що перебувають за кордоном.

Ризики, пов'язані з реалізацією акта, відсутні.

Реалізація акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпеченню захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Інформація щодо впливу реалізації акта на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Органи державної влади	Позитивний	Уточнення засад державної внутрішньої і зовнішньої політики, зокрема в гуманітарній сфері, сприяння утвердженню української національної та громадянської ідентичності, забезпечення спільної та скоординованої діяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування у цій сфері.

Органи місцевого самоврядування	Позитивний	Уточнення засад державної внутрішньої і зовнішньої політики, зокрема в гуманітарній сфері, сприяння утвердженню української національної та громадянської ідентичності, забезпечення спільної та скоординованої діяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування у цій сфері.
---------------------------------	------------	--

Міністр молоді та спорту України
_____ 2026 р.

Матвій БІДНИЙ